

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 9628 af 19/12/2011 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 11-70-00171

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 11-70--00171

Pressenævnets kendelse i sag nr. 11-70-00171

Resumé

Klager – Aarhus Taxa – klagede over artiklen ”VI DROPPER DYRE TAXA’ER – SÅ NU STIGER PRISEN” i Århus Stiftstidende og på stiften.dk.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Det er Pressenævnets opfattelse, at debatsider, hvor udefrakommende kan skrive uredigerede debatindlæg, ikke er omfattet af medieansvarsloven, idet der ikke er tale om en redigeret envejskommunikation. Kommentarfunktionen på stiften.dk er en sådan uredigeret envejskommunikation, at debatten ikke er omfattet af medieansvarsloven. Denne del af klagen hører således ikke under nævnets kompetence og afvises, jf. medieansvarsloven § 43, stk. 2, nr. 1.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, jf. punkt A.1.

Pressenævnet finder, at det af prissammenligningerne fremgår hvilke oplysninger, der er medtaget. De bragte oplysninger er således korrekte. Det oplyses imidlertid i artiklen, at København og Randers ”opererer med en starttakst og en ren kilometertakst: Kun antallet af kørte kilometre afgør prisen”. Efter det oplyste er det ikke korrekt, idet der for kørsel i København tillægges en ”ventetidstakst” på 6,25 kroner i minuttet for kørsel under 27,5 kilometer i timen, mens ventetidstaksten i Randers udgør mellem 5,30 og 7,20 kroner i minuttet. Denne oplysning burde have fremgået af avisen den 23. november 2011. Da det ikke var tilfældet, *udtaler nævnet kritik* af Århus Stiftstidende for at udelade den væsentlige oplysning.

Det følger videre af de vejledende regler, at berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår. Berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne får klar mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen, jf. punkt A.7.

Pressenævnet finder, at papiravisen behørigt har berigtiget forholdet i avisen den 24. november 2011 i artiklen ”Kunder betaler ventetid i Københavner-taxa’er”. Nævnet finder derfor ikke grundlag for at pålægge offentliggørelse efter medieansvarsloven § 49 i papirudgivelsen.

Artiklen ”Kunder betaler ventetid i Københavner-taxa’er” er imidlertid ikke bragt på stiften.dk, hvor oplysningerne er bragt i artiklen ”Krisen kradser – taxaprisen stiger”. Da stiften.dk således ikke har berigtiget oplysninger på hjemmesiden, udtaler nævnet herefter kritik af internetavisen for ikke at gøre opmærksom på den manglende oplysning.

Pressenævnet pålægger herefter stiften.dk at offentliggøre et kendelsesresumé.

Aarhus Taxa har klaget til Pressenævnet over en artikel i Århus Stiftstidende og på stiften.dk den 23. november 2011 samt en utilstrækkelig berigtigelse i Århus Stiftstidende den 24. november 2011, idet klager mener, at god presseskik er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Århus Stiftstidende bragte den 23. november 2011 forsideoverskriften *"VI DROPPER DYRE TAXA'ER – SÅ NU STIGER PRISEN"* og med mindre skrifttype: *"Det er dyrere at køre i taxa i Aarhus end i hovedstaden. Alligevel beder en trængt århusiansk taxabranche nu om at få taksterne sat op"*.

Samme dag på side 10-11 bragte avisen artiklen *"Krisen kradser – taxabranchen vil have prisen i vejret"* med underoverskriften *"Sammenligning. Dyrere at tage taxa i Aarhus end i København. I aften kan byrådet gøre forskellen endnu større"*. Af artiklen fremgik følgende:

"AARHUS: Det er dyrere at køre i taxa i Aarhus, end det er i hovedstaden.

Alligevel beder både Aarhus Taxa, Dantaxi og chaufførernes fagforening, 3F, nu Aarhus Byråd om at hæve taksterne på taxikørsel i Aarhus Kommune med fire procent.

Dermed bliver forskellen på taxikørsel i landets største og næststørste by endnu mere markant.

Takstreglement

Århus Stiftstidende har hentet takstreglementerne for hyrevognskørsel for landets seks største byer. Med deres tal som baggrund har vi beregnet, hvad det koster at køre i taxa i henholdsvis København, Aarhus, Aalborg, Odense, Randers og Esbjerg.

Regnestykket viser, at det i gennemsnit er dyrest at køre i taxa i Odense og billigst i Randers.

Aarhus er - nu og efter de takst-stigninger, Aarhus Byråd ventes at vedtage onsdag aften - billigere end Odense og Esbjerg. Men dyrere end både Randers, Aalborg og København.

Prisforskellen mellem Aarhus og København vokser, jo kortere en tur man kører.

En taxatur på fem kilometer kan i København - ifølge avisens udregning - om dagen køres næsten en tredjedel billigere end i Aarhus.

Men vil man længere. Vil man for eksempel køre 21 kilometer i taxa, så udjævner forskellen sig. Så bliver turen 27 kr. dyrere i København om dagen. Men kører man de 21 kilometer til den højere nattakst, så bliver turen 17 kr. dyrere i Aarhus.

Timer og kilometre

Læseren bør dog tage sammenligningen med et gran salt. Det er nemlig umuligt at gøre sammenligningen af priser helt præcis.

Det skyldes, at kommunerne opgør deres hyrevognstakster forskelligt: København og Randers gør det simpelt: De to kommuner opererer med en starttakst og en ren kilometertakst: Kun antallet af kørte kilometre afgør prisen.

I Aarhus, Aalborg, Esbjerg og Odense arbejder man - udover starttaksten - med både en kilometertakst og en timetakst, så tidsforbruget også bliver en del af prisen.

Timetaksten blev indført i Aarhus i 2008. Hensigten med den var at motivere taxachauffører til at køre langsommere i stedet for blot at jage af sted i jagten efter næste kunde og en højere indtjening.

Mens den rene kilometertakst gør det let at regne helt præcist ud, hvad en tur på fem kilometer koster i København, så gør timetaksten det sværere i Aarhus, for hvor lang tid tager det at køre fem kilometer? Vi har her valgt at bruge det pris-eksempel, Aarhus Taxa selv anvender på sin hjemmeside.

Taxaselskabet lader de fem kilometer tage 15 minutter på en tur, der - tiden, taget i betragtning - øjensynligt foregår inde i byens tætte trafik.

Udregningens 21 kilometer lange tur lod vi i regneeksemplet gå fra Banegårdspladsen i Aarhus til Odders bymidte.

En tur, Kraks ruteplanlægger udnævner til at vare 22 minutter.

En 21 kilometer lang tur på 22 minutter er brugt som regneeksempel i alle de fire kommuner, der både anvender kilometer- og timetakster.

På den måde er eksemplerne indbyrdes sammenlignelige."

Denne artikel blev samme dag bragt på stift.dk under overskriften *"Krisen kradser – taxaprisen stiger"*. I forlængelse af artiklen var det muligt at skrive kommentarer. På hjemmesiden var det tillige muligt at købe abonnement til E-avisen og læse papirudgaven i pdf-format. I papirudgaven var bragt følgende regneeksempel:

TAXA Kr.	Aarhus i dag	Aarhus efter stig- ning	Ran- ders	Kø- ben- havn	Aal- borg	Es- bjerg	Oden- se
5 km. Dag	150	155	90	106	145	183	181
5 km. Nat	187	194	126	111	162	193	196
21 km. Dag	300	313	282	327	299	455	449
21 km. Nat	365	383	366	348	324	465	479
Gennemsnit	250	261	216	223	232	324	326

"22 minutter er brugt som regneeksempel i alle de fire kommuner, der både anvender kilometer- og timetakster.

På den måde er eksemplerne indbyrdes sammenlignelige."

På side 10 bragte papirudgaven endvidere artiklen *"Derfor koster det kassen at køre en tur i taxa"* med underoverskriften *"Krise. Aarhus Taxa har mistet hver femte kunde, men kunne ikke drømme om at sætte prisen ned. Tværtimod"*. Af artiklen fremgik følgende:

"AARHUS: Sætter du dig ind i Odder-grisen, kan du køre fra Aarhus H til Odder for 41 kr.

Snupper du i stedet en taxa, kommer du af med mindst 300 kr.

Og ja. Naturligvis er der gigantisk forskel på at køre med Odderbanens gamle tog eller en moderne Mercedes eller Passat med bløde lædersæder og al den komfort, kreative tyske bil-ingeniører kan proppe ind i deres store topmodeller.

Alligevel: Er 300 kr. ikke en noget pebret pris at tage i en finanskrisetid, hvor både virksomheder og private sparer taxaen bort. I en tid, hvor vi hellere tager toget eller beder ægtefællen hente os fra julefrokosten? Det gør vi nemlig i en grad, så antallet af taxature er faldet 18-20 procent i Aarhus.

Tæt på hver femte kunde vælger en anden løsning.

Taxabranchen er hårdt ramt af finanskrisen. Alligevel kunne den ikke drømme om at sænke priserne. Tværtimod beder den gennem Taxinævnet Aarhus Byråd om at hæve taksterne med fire procent.

Følger blot prisudviklingen

Morten Elgaard, kommunikationsansvarlig hos Aarhus Taxa.

Er takststigninger virkelig den rigtige vej at gå i krisetider, hvor I mister både kunder og indtjening?

»Nu er det ikke os, men byrådet, der fastsætter taksterne.

Men vi hæver ikke prisen i den forstand. Det har vi ikke gjort i mange år. Vi regulerer den efter prisudviklingen. Det er ikke blevet dyrere at tage en taxa, end det er blevet dyrere at få sin bil på værksted,« siger Morten Elgaard.

At sænke prisen i stedet og håbe på, at den manglende indtjening mere end opvejes af, at mange flere mennesker så vil præge en taxa, det synes Aarhus Taxa heller ikke er løsningen.

»Vi har da overvejet at give rabat i de tidspunkter på døgnet, hvor vi ikke har travlt, men så løber vi ind i noget med overenskomsten,« siger Morten Elgaard.

For chaufførerne skal have den afregning, der står i overenskomsten.

Uanset om vognmanden sænker taksten.

»Vil vi køre 10 procent under maksimaltaksten, så skal vognmanden afholde mankoen.

Chaufføren skal have sin afregningsprocent af maksimaltaksten,« siger Morten Elgaard, der vurderer, at en vognmand har et overskud på 6-9 procent på en bil med en chauffør ved rattet.

»Det er ikke nogen stor avance. Der skal rigtigt mange penge igennem,« siger Morten Elgaard.

Bilen er et arbejdsredskab

Han mener heller ikke, at en taxa-vognmand kan spare noget som helst ved at vælge billigere biler end dem, der koster en bondegård og ofte har en stjerne siddende yderst ude på kofangeren.

»En vognmand køber ikke en Mercedes, fordi han synes, at det er en lækker bil. Bilen er vores arbejdsredskab. Derfor kan vi ikke nøjes med en brugt Ford Mondeo eller en anden familiebil. Den kan ikke holde til at blive brugt professionelt.

Husk på, at vi stadig skal betale chaufførens løn, selv om bilen er på værksted,« siger Morten Elgaard, der selv kører WW Passat.”

Den 24. november 2011 bragte Århus Stiftstidende på side 4 under overskriften ”Kunder betaler ventetid i Københavner-taxa’er” følgende:

”AARHUS: Aarhus Taxa er ikke enig i den måde, vi i går udregnede taxa-priser i landets seks største byer.

For i København og Randers, der opererer med starttakst og kilometertakst, har man også en bestemmelse om en ventetidstakst.

Den slår igennem, når taxaen kører under 27,5 kilometer i timen, og når den holder stille. I København er ventetidstaksten 6,25 kr. i minuttet.

I Randers svinger ventetidstaksten fra 5,3 kr. i minuttet til 7,2 kr. i minuttet alt efter, om turen foregår om dagen eller natten. På hverdage eller i weekends og helligdage.

»Jeg medgiver, at ventetidstaksten ikke betyder så meget i Randers, selv om der bestemt kan være kø der. Men i København med de mange lyskryds og den tætte trafik kan ventetidstaksten gøre turen noget dyrere, end I har regnet ud,« siger Morten Elgaard, kommunikationsansvarlig i Aarhus Taxa.”

2 Parternes synspunkter

2.1 Aarhus Taxas synspunkter

Aarhus Taxa har anført, at avisens beskrivelse af, hvorledes Aarhus er en af landets dyreste byer at køre taxa i, er baseret på en mangelfuld udregning. Der er ikke taget højde for, at der også er en minuttakst, som aktiveres, når farten kommer under 27 km/t.

I tilfældet Københavns Taxa ctr. Aarhus Taxa beskrives en forskel på 46 kroner på en tur på fem kilometer og en forskel på 17 kroner på en tur på 21 kilometer. Der må, selv med alle forbehold, kunne forventes en vis ventetid ved røde lys i landets hovedstad, samt på visse tidspunkter kø eller langsom kørsel. Det er derfor ikke urealistisk at beregne ca. 10 minutters tidsforbrug på en tur på 5 kilometer og ca. 20 minutter på en tur på 21 kilometer.

Den reelle pris er derfor 168 kr./5 km. og 473 kr./21 km. i København. I Aarhus afregnes 150 kr./5 km. og 365 kr./21 km. Aarhus Taxa er således henholdsvis 18 og 108 kroner billigere.

I løbet af den 23. november 2011 blev artiklen citeret i andre medier, blandt andet DR P4. Modtagerne og Aarhus Taxas kunder efterlades således med det fejlagtige indtryk, at Aarhus Taxa er et af landets dyreste taxaselskaber. Faktum er lige modsat. Aarhus Taxas kunder er således blevet misinformeret i dagspressen og har dermed fået urigtig grund til at ændre opfattelse af Aarhus Taxa..

Avisen bragte forsidehistorien samme dag, der i byrådet skulle behandles en ansøgning om takstregulering. Man kan let antage, at disse fejlagtige oplysninger kunne have haft indflydelse på den politiske beslutning.

Papirudgaven bringer hele artiklen, hvorimod internetavisen stift.dk kun bringer dele af artiklen, herunder det misvisende grafiske skema. På internetudgaven bliver debatten til artiklen derfor baseret på ufuldstændige oplysninger, uden nogen form for forsøg fra avisen på at rette op på det. Århus Stiftstidende bragte den 24. november 2011 en lille artikel. Den bragtes slet ikke på internetudgaven. Århus Stiftstidende bør berigtige forholdet.

2.2 Århus Stiftstidendes synspunkter

Århus Stiftstidende har erkendt, at en taxatur i København under de forhold, Morten Nyby Elgaard beskriver, kan koste mere end i Aarhus. Det bestrides dog, at de beskrevne ventetider på 10 og 20 minutter på ture på 5 og 21 kilometer er normen i den københavnske trafik.

Det er korrekt, at artiklen ikke tager højde for minuttaksten i København. Da Morten Nyby Elgaard dagen efter telefonisk rettede henvendelse, førte det til artiklen ”Kunder betaler ventetid i Københavner-taxa’er”. Her blev det københavnske minuttakst-system grundigt beskrevet, så læseren blev sat i stand til at vurdere minutprisens indvirkning på prisen. Under samtalen bad klagers kommunikationsansvarlige ikke om at få bragt en berigtigelse.

Det bestrides, at Aarhus blev udnævnt til at være en af landets dyreste byer at køre taxa i. I regneeksemplet er både Esbjerg og Odense dyrere. I ét af eksemplerne er København også dyrere. Dermed ligger Aarhus nogenlunde i midten.

Under andre forhold – for eksempel kørsel om natten med sparsom trafik, på ringgadesystemet og på de store indfaldsveje – spiller minuttaksten en meget mindre rolle i udregningen af prisen. Så lille, at den ikke udjævner den i artiklen beskrevne prisforskel mellem en taxatur i Aarhus og København. Det gør det vanskeligt at beregne graden af fejlinformation i artiklen. Derfor valgte avisen at redegøre for minuttakstens (af klager benævnt ventetidstaksten) indvirkning på regningen og citere Morten Nyby Elgaard. Han er også den 23. november 2011 citeret for en grundig forklaring af, hvorfor Aarhus Taxa ser sig nødsaget til at bede om lov til at hæve priserne. Der er gjort plads til klagers synspunkter.

Hvad angår byrådets behandling af ansøgningen om en takstregulering, kan det konstateres, at artiklerne ikke havde indflydelse. Ansøgningen blev nemlig godkendt.

Århus Stiftstidende er ikke ansvarlig for, hvad brugerne på debatten må mene – så længe det ikke overtræder den danske lovgivning.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Axel Kierkegaard, Jan Kristensen, Kaare R. Skou og John Meinert Jacobsen.

Det er Pressenævnets opfattelse, at debatsider, hvor udefrakommende kan skrive uredigerede debatindlæg, ikke er omfattet af medieansvarsloven, idet der ikke er tale om en redigeret envejskommunikation. Kommentarfunktionen på stift.dk er en sådan uredigeret envejskommunikation, at debatten ikke er omfattet af medieansvarsloven. Denne del af klagen hører således ikke under nævnets kompetence og afvises, jf. medieansvarsloven § 43, stk. 2, nr. 1.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, jf. punkt A.1.

Pressenævnet finder, at det af prissammenligningerne fremgår hvilke oplysninger, der er medtaget. De bragte oplysninger er således korrekte. Det oplyses imidlertid i artiklen, at København og Randers ”opererer med en starttakst og en ren kilometertakst: Kun antallet af kørte kilometre afgør prisen”. Efter det oplyste er det ikke korrekt, idet der for kørsel i København tillægges en ”ventetidstakst” på 6,25 kroner i minuttet for kørsel under 27,5 kilometer i timen, mens ventetidstaksten i Randers udgør mellem 5,30 og 7,20 kroner i minuttet. Denne oplysning burde have fremgået af avisen den 23. november 2011. Da det ikke var tilfældet, *udtaler nævnet kritik* af Århus Stiftstidende for at udelade den væsentlige oplysning.

Det følger videre af de vejledende regler, at berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår. Berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne får klar mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen, jf. punkt A.7.

Pressenævnet finder, at papiravisen behørigt har berigtiget forholdet i avisen den 24. november 2011 i artiklen "*Kunder betaler ventetid i Københavner-taxa'er*". Nævnet finder derfor ikke grundlag for at pålægge offentliggørelse efter medieansvarsloven § 49 i papirudgivelsen.

Artiklen "*Kunder betaler ventetid i Københavner-taxa'er*" er imidlertid ikke bragt på stiften.dk, hvor oplysningerne er bragt i artiklen "*Krisen kradser – taxaprisen stiger*". Da stiften.dk således ikke har berigtiget oplysninger på hjemmesiden, udtaler nævnet herefter kritik af internetavisen for ikke at gøre opmærksom på den manglende oplysning.

Pressenævnet pålægger herefter stiften.dk at offentliggøre følgende:

"[rubrik]

Pressenævnet kritiserer stiften.dk

[manchet]

Nævnet har udtalt kritik af stiften.dk, fordi der mangler en væsentlig oplysning i prissammenligningen af taxapriser i landets største byer.

[brødtekst]

Stiften.dk bragte den 23. november 2011 artiklen "*Krisen kradser – taxaprisen stiger*".

I den forbindelse blev det oplyst, at København og Randers alene opererer med en starttakst og kilometertakst. De to byer har imidlertid også en bestemmelse om en ventetidstakst.

Den slår igennem, når taxaen kører under 27,5 kilometer i timen, og når den holder stille. I København er ventetidstaksten 6,25 kr. i minuttet.

I Randers svinger ventetidstaksten fra 5,30 kr. i minuttet til 7,20 kr. i minuttet alt efter, om turen foregår om dagen eller natten. På hverdage eller i weekends og helligdage.

Århus Taxa, der var omtalt i artiklen, har klaget til Pressenævnet.

Pressenævnet finder, at stiften.dk har tilsidesat god presseskik ved ikke i artiklen om prisgrundlaget at oplyse om ventetidstaksten, der eventuelt skal betales for. Nævnet har derfor udtalt kritik af netavisen.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra nævnet kan læses på nævnets hjemmeside: pressenaevnet.dk

Pressenævnet bemærker, at nævnet i sin årsberetning for 2005 præciserede praksis vedrørende offentliggørelse på internettet. En kendelse bør bringes i mediet i en periode, der svarer til den tid, i hvilken den påklagede artikel har været bragt, og der bør oprettes et link til kendelsen fra artiklen, hvis denne fortsat bringes på hjemmesiden.

Afgjort den 19. december 2011